

PROGRAMA

**PENTRU DISCIPLINA LIMBA ŞI LITERATURA
MAGHIARĂ MATERNĂ**

EVALUAREA NAŢIONALĂ

PENTRU ELEVII CLASEI A VIII –A

2011

PROGRAMA PENTRU DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ

I. KOMPETENCIÁK

1. A szövegolvasás

- a részek és a szövegegész jelentésének megragadása
- az irodalmi és nem irodalmi kommunikációs helyzet jellemzőinek megragadása, tudatosítása és megkülönböztetése
- az irodalmi formák és kódok szerepének megragadása a szövegszerveződésben
- az irodalmi művek értékviszonyainak, hangnemének megragadása
- a szöveg adott szempontok szerinti értelmezése és értékelése

2. Az írásbeli kifejezőképesség (fogalmazás)

- különböző szövegtípusok / szövegműfajok alkotása
- a szöveg megszerkesztése, tagolása
- a nyelvi-nyelvtani ismeretek alkalmazása
- a nyelvi-stilisztikai ismeretek alkalmazása
- tudatos helyesírás
- személyesség a szövegalkotásban

II. TARTALMAK

1. Irodalomolvasás

Irodalmi formák és kódok

- Szóképek: metafora, allegória, szinesztézia, hasonlat; Retorikai alakzatok: az ismétlés változatai (gondolatritmus, felsorolás, halmozás, fokozás), párhuzam, ellentét.
- Verstani alapfogalmak: hangsúlyos ritmus, rímfajták, időmértékes verselés, verslábak, hexameter, pentameter, disztichon.
- Epika: történetmondás, elbeszélő, elbeszélői nézőpont, szereplő, szereplők rendszere; epikai műfajok: elbeszélés/novella, humoreszk, népballada, műballada, anekdota, regény.
- Líra, líraiság, lírai én; lírai műfajok: dal, leíró költemény; költői levél, epigramma, óda, himnusz.
- Beszédhelyzet(ek) a köznapi és irodalmi szövegekben: a beszélőnek a tárgyhöz és a címzethez való viszonya; tény és fikció; elbeszélő, elbeszélői nézőpont. Típus szerkezet, idő szerkezet a lírai és az epikai művekben.
- Érték: megjelölt értékek, értékrend.
- Hangnemek: ünnepélyes, patetikus, szatirikus, tragikus, tárgyilagos, humoros hangvétel.

2. A logikus és célszerű nyelvhasználat: közlésformák

Az értekező fogalmazás szerkesztése. Irodalmi művek egyéni értelmezése írásban.

Magánlevél. Meghívó. Hivatalos levél: kérvény. Monológ. Leírás. Jellemzés. Hirdetés.

3. A közlés építőelemei: a mondat, a szó, a hang.

A szó.

- A szavak jelentése (ismétlés).
- A szó szerkezete (ismétlés).
- A szófajok (ismétlés).

A mondat.

Az egyszerű mondat és elemzése (ismétlés).

Az összetett mondat. Az alárendelő mondatok (alanyi, állítmányi, jelzős, tárgyas, határozói mellékmondat). A mellérendelő mondatok. Az összetett mondat központosítása. Az összetett mondat elemzése.